

**တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ - တၢ်မၤလၢကပီၤဟီၣ်ခိၣ်ဒီဖျၢၣ်ပှၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲအမုၢ်န့ၤ - လၢတၢ်ကီၤတၢ်ခဲအဆၢ
ကတီၢ်အပူၤ- တၢ်မုၢ်လၢဖဲလီၢ်အိၣ်ယံၤ**

ဒီပုၤဝဲၣ်ပှၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲဖိမၤသကိးတၢ်တဖၣ်ဒီးပှၤတဝၢခဲလၢၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်,

ဒီဟီၣ်ခိၣ်ဒီဖျၢၣ်ပှၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲအမုၢ်န့ၤ လၢယုၤ ၂၀သီ ၂၀၂၃ နံၣ်ကတုၤယီၤဘူးတုၢ်မးလံအသိး, ယၤ
တံၤမသ့းမိရံၤဒီး TBC အပှၤမၤသကိးတၢ်ခဲလၢၣ် ပသးအိၣ်ပၣ်ပနီၣ်သုတၢ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ် တၢ်လဲၤဒီဖျိ
တၢ်ကီၤတၢ်ခဲတၢ်ယံးတၢ်စ့ၤအကလုၣ်ကလုၣ်ဘၣ်ဆၢၣ် သုအိၣ်ဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါဒီးတၢ်သးစွံကတုၤ အယံ
န့ၣ်လီၤ. တနံၣ်အံၤတၢ်တိၣ်ထူမ့ၢ်ဝဲ “တၢ်မုၢ်လၢဖဲလီၢ်အိၣ်ယံၤ” န့ၣ်လီၤ. တၢ်တိၣ်ထူတခါအံၤ
မ့ၢ်တၢ်အကါဒိၣ် တမံၤဒီဖျိစးထီၣ်လၢ လါဖျၢၣ်အါရံၤ ၁သီ သးပဒိၣ်ဟံးန့ၢ်ဆူၣ်တၢ်စိတၢ်ကမီၤ ဒီးဒုးအိၣ်
ထီၣ် တၢ်သဘံၣ်သဘၣ်လၢ ကီၢ်ပယီၤအပူၤ ဒီးတၢ်မၤတရီၤတပါ ဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ် သ့ၣ်တဖၣ် အယံန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်အံၤအဖီခိၣ်TBC အိၣ်ဆၢထၢၣ်ယုၤဒီးသုလၢသးတဖျၢၣ်ယီၤပူၤအမဲၣ်ညါ ပၣ်ပနီၣ် သုတၢ်ကီၤတၢ်ခဲ
လၢသု ဘၣ်လဲၤဒီဖျိတုၢ်အံၤပှၤမးဒီး တၢ်အိၣ်စံၣ်အိၣ်ကျၢၤဒီး တၢ်တူၢ်ဆါခိၣ်ဆါသးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သဘံၣ်
သဘၣ်ကဲထီၣ်သးလၢကီၢ်ပယီၤပူၤအံၤ မၤန့ၢ်ဆူၣ်သုဒ်သိးသုကယုၢ်ထီၣ်ကွၢ်လၢ သုဟံၣ်သုယီ, ပၣ်တုၢ်ကွၢ်
ပှၤလၢသုအဲၣ်ဘၣ်အံၤတဖၣ် ဒီးတၢ်ခဲလၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ပသးအုးယုၤဒီးသုဒီဖျိသုတၢ်လီၤမၢ်ကွၢ်တဖၣ် လၢအဒုး
အိၣ်ထီၣ် တၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်တကြီၤတကြၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အယံန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်, လၢတၢ်ကီၤတၢ်ခဲအတၢ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်အဆၢကတီၢ်, တၢ်မုၢ်လၢအသီအိၣ်ထီၣ်လံန့ၣ်လီၤ. ပသးခု
ဒီဖျိ ကျီၣ်တဲၣ်ကီၢ်ပူၤတၢ်အိးထီၣ်ကဒါက့ၤ တၢ်ကလဲၤဆီလီၤသးလၢထံကီၢ်သၢဘၣ်တဘၣ်အယံ, တၢ်အံၤမ့ၢ်
တၢ်မုၢ်လၢလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ် ခါဆူညါခွဲးဂ့ၢ်ယၢ်ဘၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အံၤ ဟဲစိၣ်န့ၢ်ဝဲ ပှၤဘၣ်ကီ
ဘၣ်ခဲဖိသ့ၣ်တဖၣ် လၢအကသုၣ်ထီၣ်ကဒီးအတၢ်အိၣ်မူတဖၣ်လၢအပှၤဒီးတၢ်ဘံၣ် တၢ်ဘၢ, ပှၤတဝၢလၢ
အဂၢၢ်အကျၢၤ, တကးဘၣ်အမဲၣ်ညါ သုတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်ကဘၣ်တၢ်ပၣ်ကဲအံၤ ဒီးသုတၢ်မုၢ်လၢ တဖၣ်
သုမၤလၢပှၤအံၤကန့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဆၢကတီၢ်အအံၤတဘျီ ပှၤလၢတဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အံၤတဖၣ်
ပဝဲ TBC ပကမၤသကိးတၢ်ဒီးသုဆူညါ ဒ်သိးပကဆီၣ်ထွဲသုတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ် တဘျီယီ ပကယုၤသကိး
ကျဲလၢ ခါဆူညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဖျၢၣ်ပှၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲမုၢ်န့ၤလၢကဟဲတုၤယီၤအံၤ မ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်တခါလၢ တၢ်ကပၣ်ပနီၣ်
တၢ်မုၢ်လၢအသီ ဒီးတၢ်ကမၤလီၤတံၢ်က့ၤတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢပှၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲအတၢ်အိၣ်မူ အဂီၢ် ဒ်ပတၢ်
အၢၣ်လီၤ အိၣ်တုၢ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. TBC အိၣ်ဒီးတၢ်တိၣ်ပၣ်ဟ့ၣ်လီၤသးလၢ ကမၤသကိးတၢ်ဒီးသု ဘၣ်ထွဲဒီး
တၢ်ဆီၣ်မၤစၢၤလၢအလိၣ်နီၢ်နီၢ်တဖၣ်, တဲခဲးန့ၢ်တၢ်လၢသုတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်, ဒီးမၤဘၣ်ဂီၢ်န့ၢ် သုတၢ်လိၣ်ဘၣ်
တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပနၢ်ပၢၢ်လၢ ပှၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲတဖၣ်အပူၤ ကလုၣ်ဒုၣ်တဖၣ် အတၢ်ပၤယၢ်ဟံးယၢ်
တၢ်ဆဲးတၢ်လၢမ့ၢ် တၢ်အကါဒိၣ်တကးဒီးဘၣ် လၢတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ တလီၤဂၢ်လိၣ်သးအဖီခိၣ် တဂၤစုၣ်စုၣ်
တၢ်မၤလၢကပီၤ မူးလီၤဆီသ့ၣ်တဖၣ် ပဆီၣ်ထွဲပၣ်ကဲအံၤစ့ၢ်ကိး န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်န့ၣ်အယိမ်ကပသ့ၣ်နီၣ်သကိးလၢ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဖျါၣ်ပှၤဘၣ်ကီၣ်ဘၣ်ခဲမုၢ်န့ၣ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲတၢ်လီၢ်တခါလၢ ပကပၣ်ဖျါထီၣ်သကိးပတၢ်အိၣ်မူအတၢ်လဲၤဒီဖျါတဖၣ် ဒီးဟ့ၣ်ခိၣ်ဟ့ၣ်နီၤသကိးပဝုၢ်ပကျါသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် တက့ၢ်. ဒီဖျါပတၢ်ဟ့ၣ်ခိၣ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤသကိးပတၢ်လဲၤဒီဖျါတဖၣ်အယိမ်, ပှၤအဂ့ၤအဂၤတဖၣ် ကသ့ၣ်ညါဘၣ် ပှၤဘၣ်ကီၣ်ဘၣ်ခဲဖိတဖၣ်အတၢ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်လဲၤဒီဖျါဒီး ဒူးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဒိသ့ၣ်ဒိသးဒီးသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်န့ၢ်ပၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါပတၢ်မၤသကိးအံၤ တၢ်ထံၣ်ကမၣ်လၢပှၤဘၣ်ကီၣ်ဘၣ်ခဲဖိတဖၣ်အဖိခိၣ်ပမၤလီၤမၣ်အီၤကန့ၢ်အမဲၣ်ညါ ပှၤဘၣ်ကီၣ်ဘၣ်ခဲဖိတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်ကဘၣ်တၢ်ရူၤလိၣ်မၤဘၣ်အီၤပှဲၤဒီး အသူးသ့ၣ်လၢကပီၤ, တၢ်ပၣ်ကဲ, ဒီးတၢ်သ့ၣ်ကညီသးကညီၤ အပူၤန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်မၤလၢကပီၤန့ၣ်လီၤဆီအံၤအဆၢကတီၢ်, မ်ကပဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဟါလိၣ်ကသိးပသးတဂၤဒီးတဂၤအမဲၣ်ညါ ပတၢ်သးစွံကတုၤသ့ၣ်တဖၣ် မ်ပကဟ့ၣ်နီၤလီၤလိၣ်သကိးပသးအဝုၢ်န့ၣ် ပသးအိၣ် ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤဘၣ်ကီၣ်ဘၣ်ခဲဖိတဂၤ အသးသဟီၣ်, အတၢ်သ့ၣ်ဒုသးဒု, ဒီးသးလၢအတအဲၣ်ဒီးတူၢ်ယၢ်သးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကမ့ၢ်တၢ်လၢ အထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤ ပသးန့ၣ်လီၤ.ဒ်ပတၢ်တိၣ်ထူၤလၢအဘၣ်တၢ်ပၣ်လီၤစံးဝဲ “တၢ်မုၢ်လၢ်လၢလီၢ်အိၣ်ယံၤ” အသိး, ခါလၢကဟဲတယံၣ်ဘၣ်အတီၢ်ပှၤ တၢ်မုၢ်လၢ်အံၤကလၢထီၣ်ပှဲၤထီၣ်ဝဲအဂီၢ် လၢပဝဲ TBC တခီ လၢတၢ်ဒိသဒပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂီၢ်မုၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤအဂီၢ်မုၢ်ဂ့ၤ, ဒီးပှၤဘၣ်ကီၣ်ဘၣ်ခဲဖိတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်အတၢ်မံမိၢ်, အတၢ်မုၢ်လၢ်တဖၣ် ကလၢထီၣ်ပှဲၤထီၣ်အဂီၢ် ပတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤသုကအိၣ်ဒီးဝဲန့ၣ်လီၤ.

လၢ TBC အခၢ်စး, ယသးအိၣ်ပၣ်ဖျါထီၣ် ပတၢ်ပၣ်ကဖၢလၢသးလၢသုယိဒီဖျါ သုတၢ်မၤသကိးဒီးတၢ်န့ၣ်န့ၢ်ပဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မၤသကိးအပူၤ, ပကသ့ၣ်ထီၣ်သကိး ခါဆူညါအတၢ်အိၣ်သးလၢအဖျါတြုၢ်ကလၢ, တၢ်လီၢ်လၢ ပှၤဘၣ်ကီၣ်ဘၣ်ခဲဖိကိးဂၤဒဲးကယုထံၣ်န့ၢ်တၢ်လီၢ်လၢအလၢပှဲၤဒီးတၢ်သ့ၣ်မံသးမုၢ်, တၢ်ဘံၣ်တၢ်ဘၢ ဒီးတၢ်လီၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ကိးအီၤလၢဟံၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မ်ပှၤကိးဂၤဒဲးကပှဲၤဒီးတၢ်အိၣ်သးလၢအလၢပှဲၤဒီးအခီပညီယုၣ်ဒီးကံၢ်စိသးသဟီၣ် ဖဲဟီၣ်ခိၣ်ဒီဖျါၣ် ပှၤဘၣ်ကီၣ်ဘၣ်ခဲအမုၢ်န့ၣ်အံၤတက့ၢ်.

ပှဲၤဒီးတၢ်ယူးယိၣ်ပၣ်ကဲအါ,

Timothy Moore
Acting Executive Director
The Border Consortium (TBC)